

потенційні можливості, тому для точнішої і об'єктивнішої оцінки необхідно комбінувати існуючі методи. Лише комбіноване застосування аналітичних і графічних методів з урахуванням переваг і недоліків різних підходів дозволяє оцінити реальне положення підприємства в конкурентному просторі і ранжувати його відносно конкурентів. При цьому виникає можливість розглядати конкурентоспроможність підприємства як багатофакторну величину, визначити її стан, спираючись на різні критерії, і оцінити вибрані параметри. Проте використання одночасно усіх методів є недоцільним, оскільки це утрудняє аналіз через складність, об'ємність та трудомісткість розрахунків. Тому слід визначити пріоритетні параметри для оцінки конкурентоспроможності підприємства. Як відомо, конкурентоспроможність залежить від ряду факторів і може бути оцінена за допомогою набору критеріїв. При цьому, критерій конкурентоспроможності розглядається як якісна або кількісна характеристика послуг, що служить підставою для оцінки її конкурентоспроможності.

Таким чином, дослідження існуючих методів оцінки конкурентоспроможності підприємства виявило відсутність на цьому етапі економічного розвитку універсального методу, що поєднує як кількісну, так і якісну оцінку.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ОСВІТИ ТА РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОЇ ЕКОНОМІКИ

В. І. ЛУК'ЯНОВ, директор коледжу, В. П. ДЯДЧЕНКО, завідувач відділення
«Економіки та підприємництва»

*Житлово-комунальний коледж Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова*

jkt45@ukr.net

«Оберіть собі роботу до душі,
і Вам не доведеться працювати
жодного дня у своєму житті»

Конфуцій

На сучасному етапі державотворення в Україні гостро постали проблеми, пов'язані з недосконалістю механізмів взаємодії освіти та ринку

праці. Потребує змін та доповнень нормативно-правова база, що регулює дане питання. Не здійснюється прогнозування потреб ринку праці у робітниках та спеціалістах з вищою освітою. Моніторинг працевлаштування випускників закладів професійно-технічної та вищої освіти проводиться не достатньо якісно. Соціальне партнерство між ВНЗ, представниками бізнесу та державою перебуває на низькому рівні. Це далеко не повний перелік проблем, розв'язання яких покращило б взаємодію освіти та ринку праці. У зв'язку з цим потребують удосконалення усі складові механізму регулювання взаємодії освіти та ринку праці: законодавчі, організаційно-управлінські, структурні, фінансові, програмно-цільові тощо. Одним із джерел цього процесу є вивчення та впровадження європейського досвіду регулювання взаємодії освіти та ринку праці.

Взаємодія освіти з роботодавцями починається зі спільної розробки нормативної бази: розробка державних освітніх стандартів, розробка й коригування основних освітніх програм. Далі роботодавець бере участь у навчальному процесі: організація й проведення виробничих практик, проведення навчальних занять, участь у підсумковій атестації. Важливою формою оцінки якості є статистичний збір інформації. Сюди входить і проведення ВНЗ опитувань роботодавців за спеціально розробленими анкетами, і спостереження самими роботодавцями за молодими фахівцями, тому що тільки в процесі роботи через деякий час після випуску можна більш повно судити про сформованість професійних компетенцій, передбачених освітніми програмами і необхідних у професійній діяльності фахівців.

У сучасних умовах економічних змін і перетворень усе більше зростають вимоги роботодавців до молодих фахівців. Із метою формування конкурентоспроможного фахівця на відділенні «Економіка та підприємництво» Житлово-комунального коледжу ХНУМГ імені О. М. Бекетова. Викладачі циклових комісій бухгалтерського обліку й комерційної діяльності ставлять перед собою головне завдання – підготувати молодших спеціалістів на сучасному рівні, а саме: професійно компетентних, готових до самовдосконалення, самореалізації і саморозвитку.

Комплексна підготовка майбутніх спеціалістів даного напрямку, формування професійної компетентності здійснюється за допомогою правових, практичних і теоретичних основ розвитку співпраці коледжу з роботодавцями. Працевлаштування випускників здійснюється відповідно до

трьохсторонньої угоди, яка укладається між замовником, ректором ХНУМГ імені О. М. Бекетова та випускником.

У коледжі працює підрозділ щодо сприяння працевлаштуванню, який допомагає випускникам усіх спеціальностей орієнтуватися на ринку праці та знаходити місця працевлаштування за фахом. Постійно організуються ділові зустрічі роботодавців зі студентами, екскурсії на виробництво. Студенти мають змогу працювати за комп'ютерами, що підключені до мережі Інтернет з доступом до сайтів із пошуку роботи. У коледжі налагоджені зв'язки з обласним і міським центрами зайнятості населення. Окрім працевлаштування за фахом, випускники спеціальностей напряму «Економіка та підприємництво» продовжують навчання на денній і заочній формах у ХНУМГ імені О.М. Бекетова за скороченим терміном.

В рамках модернізації освіти протягом останніх десятиліть одним з найважливіших напрямків діяльності вищих навчальних закладів (ВНЗ) стало формування ефективних моделей взаємодії з регіональною владою та бізнес-спільнотою. Партнерство бізнесу та університетів сьогодні є критично важливим для розвитку вітчизняної вищої освіти. В Україні зростає молодіжне безробіття, і, водночас багато роботодавців тривалий час не можуть підібрати кваліфікований персонал. Згідно з однією з найбільш поширених точок зору, основна причина полягає у дисбалансі між знаннями і навичками, отриманими у ВНЗ та вимогами ринку праці, це невідповідність між навчальними програмами підготовки фахівців у ВНЗ і реальними потребами ринкової економіки. Однак, існує й інша – суперечностей між фундаментальною освітою і потребами бізнесу немає, однак від фахівців потрібно не знання готових відповідей, а «компетенція», тобто аналізувати проблеми і знаходити правильні рішення в конкретних ситуаціях.

Таким чином, єдиний можливий вихід зі сформованої ситуації – це розвиток взаємодії закладів вищої освіти і роботодавців, або в широкому сенсі – науки та бізнесу. Однак формування взаємодії бізнесу та університетів в односторонньому варіанті, за програмою «постачальник-споживач», не зможе призвести до максимального результату. Необхідні інші, взаємовигідні підходи, які б стимулювати співробітництво та спільні дії обох сторін, оскільки, якісна освіта є ключовим напрямом розвитку країни.